

OBVODNÍ SOUD PRO PRAHU 1
PRAHA 1, OVOCNÝ TRH 14
Došlá
dne: - 4 -03- 2008
.....krát .....přilož

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Daniely Benešové a soudců Mgr. Aleny Jedličkové a JUDr. Zdeňka Stíbrala ve věci žalobců: a) [redacted]

- b) [redacted]
- c) [redacted]
- d) [redacted]
- e) [redacted]
- f) [redacted]
- g) [redacted]
- h) [redacted]
- i) [redacted]
- j) [redacted]
- k) [redacted]
- l) [redacted]
- m) [redacted]
- n) [redacted]
- o) [redacted]
- p) [redacted]
- q) [redacted]
- r) [redacted]
- s) [redacted]
- t) [redacted]
- u) [redacted]
- v) [redacted]
- w) [redacted]
- x) [redacted]
- y) [redacted]
- z) [redacted]
- Za) [redacted]
- Zb) [redacted]
- Zc) [redacted]
- Zd) [redacted]

■ všichni zastoupení JUDr. Alenou Bányaiovou, CSc., advokátkou se sídlem Praha 1, Platněřská 4, proti žalovanému: **Hlavní město Praha**, se sídlem Praha 1, Mariánské náměstí 2, IČ: 00064581, zastoupený JUDr. Františkem Gebauerem, advokátem se sídlem Praha 2, Tyršova 7, o zdržení se imisí hluku, k odvolání žalobců proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 17.4.2007, č.j. 13 C 251/2006 – 147,

t a k t o :

I. Rozsudek soudu I. stupně se **m ě n í** tak, že žalovaný je povinen zdržet se rušení hlukem pocházejícím z provozu na pozemní komunikaci – ulici 5. května v Praze 4 v úseku mezi ulicí Vyskočilova a Michelská tak, aby hodnota ekvivalentní hladiny akustického tlaku (AL_{Aeq,T}) pro chráněné vnitřní prostory staveb domů č.p. 518, 519, 520, 521, 523, 525, 828, 829, 1226, 1220, 1221, 1222, 1223, 1224, 1225, 1227, 1228 a 1282 v k.ú. Míchle v žádném z nich nepřesáhla hodnoty 45dB (A) v době od 6 do 22 hodin a 35 dB (A) v době od 22 do 6 hodin a pro chráněné venkovní prostory těchto domů v žádném z nich nepřesáhla hodnoty 60 dB (A) v době od 6 do 22 hodin a 50 dB (A) v době od 22 do 6 hodin, do jednoho roku od právní moci rozsudku.

II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobcům na náhradě nákladů řízení před soudy obou stupňů 21.950,- Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám JUDr. Aleny Bányaiové, CSc., advokátky.

O d ů v o d n ě n í

Napadeným rozsudkem soud I. stupně zamítl žalobu, kterou se žalobci na žalovaném domáhali, aby se zdržel rušení hlukem pocházejícím z provozu na pozemní komunikaci – ulici 5. května, konkrétně mezi ulicí Vyskočilova a Michelská tak, aby v denních hodinách hladina hluku ve venkovních prostorech nepřesáhla 60 dB a ve vnitřních prostorech 45dB a v nočních hodinách pak 50dB ve vnějších prostorech a 35dB ve vnitřních prostorech a žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení.

Po provedeném dokazování vzal obvodní soud za prokázané, že žalobci jsou aktivně legitimováni k podání žaloby na ochranu svého vlastnického práva vůči žalovanému jako vlastníku komunikace, která je zdrojem imisí hluku, jež svou intenzitou přesahují zákonem stanovené přípustné hygienické normy a dochází tak k obtěžování žalobců. Obvodní soud konstatoval, že žalobci se domáhají ochrany svého vlastnického práva dle ust. § 126 ve spojení s ust. § 127 odst. 1 obč. zák. Tímto ustanovením je upraveno omezení vlastnického práva ve prospěch jiného vlastníka, přičemž musí jít o takové omezení, které na druhou stranu nevyloučí ochranu vlastnického práva rušitele. To znamená, že citované zákonné ustanovení poskytuje ochranu vlastnického práva proti obtěžování nad míru přiměřenou poměrům, kdy již zásah a jeho intenzitu nelze tolerovat. V této souvislosti

neshledal důvodnou námitku žalovaného, že žalobci svým návrhem překračují meze ust. § 127 odst. 1 obč. zák., které je svou povahou negatorní, neboť směřuje k zákazu určitého chování, tedy pasivitě, rušitele pokojného stavu, žalobci však žalobou vynucují určité aktivní jednání na straně žalovaného. Dle soudu I. stupně žaloba, tak jak byla formulována, zcela vyhovuje požadavkům citovaného zákonného ustanovení, neboť žalobci žádají, aby se žalovaný zdržel rušení, aniž žádají uložení nějakého konkrétního opatření, jímž má být tohoto dosaženo. Stejně tak neshledal důvodnou námitku promlčení práva žalobců, neboť za situace, kdy obtěžování hlukem je trvalého rázu, nemůže promlčení ani započít ani promlčecí lhůta uplynout. Obvodní soud shledal, že žalobci jsou obtěžováni nadměrnou hlučností pocházející z provozu na pozemní komunikaci – ulici 5. května. Shledal rovněž, že jsou po této stránce v situaci horší, než v jiných lokalitách, nicméně nejsou v této situaci sami. Podotkl, že ulice 5. května, která je páteří dopravní obslužnosti v Praze, je komunikací s vysokou dopravní zátěží již po velmi dlouhou dobu a je dědictvím předchozího totalitního režimu. Komunikace je určena k obecnému užívání motorovými vozidly předem neurčeného okruhu uživatelů s kolísající intenzitou provozu, kterou nelze předem ani odhadnout. Žalovaný je sice jejím vlastníkem, nikoli však provozovatelem. Bez dalšího nemůže sám jakkoli omezovat nebo jinak regulovat provoz na ní. Dle obvodního soudu tak vzniká otázka, zda za situace, kdy žalobci jsou obtěžováni hlukem z této komunikace, lze žalovanému uložit povinnost zdržet se obtěžováním hlukovými imisemi. Soud podotkl, že žalovaný není pasivní k řešení dané situace, nýbrž připravuje řešení, které především spočívá ve vybudování tzv. „Pražského okruhu“, kam by měla být odvedena stávající hustá doprava. Nicméně jedná se o řešení dlouhodobé, technicky a finančně značně náročné, a proto žalobcům nezbuďte, než nadále obtěžování hlukem, případně jinými imisemi strpět. Obvodní soud dospěl k závěru, že za dané situace požadavek žalobců na zdržení se imisí hluku je nereálný, neboť je nevykonatelný. Splnění takto uložené povinnosti by muselo být vykonáváno jako nezastupitelné plnění dle ust. § 351 o.s.ř. a dle obvodního soudu si sotva lze představit, jak by takový výkon rozhodnutí mohl být proveden a zejména jak by byla zjišťována existence podmínek pro jeho případné nařízení. Dle obvodního soudu nelze ani pominout, že jakékoli opatření ke snížení hlučnosti komunikace bude vyžadovat rozhodnutí orgánů státní správy, přičemž žalovaný ve vztahu k této komunikaci rozhodovací pravomocí nadán není. Státní správu ve věcech provozu na pozemních komunikacích pokud jde o dálnice a rychlostní komunikace vykonává ministerstvo, pro silnice I. tříd pak příslušný krajský úřad, v Praze Magistrát hl.m. Prahy, jako svou přenesenou působnost. Žalobci žádané rozhodnutí by tak bylo buď vůbec nevykonatelné nebo až ve velmi vzdálené budoucnosti. Obvodní soud uzavřel, že žalovaný se jako vlastník nemůže chovat jinak, než jak se choval dosud, a proto žalobu jako nedůvodnou zamítl. O náhradě nákladů řízení rozhodl dle úspěchu ve věci za situace, kdy plně úspěšný žalovaný se vzdal práva na jejich náhradu.

Proti tomuto rozsudku podali žalobci včas odvolání, v němž soudu I. stupně především vytykali nesprávné právní posouzení věci, jehož důsledkem pak bylo odnětí práva žalobců na spravedlivý proces a fakticky bylo popřeno jejich právo na soudní ochranu. Soud I. stupně sice na základě zjištěných skutečností nejprve konstatoval, že práva žalobců byla ohrožena, a že se domáhají jejich ochrany důvodně a zákonným způsobem. Vzápětí však, na základě své úvahy o tom, že náprava by byla zdlouhavá a finančně náročná, žalobcům ochranu jejich práva odepřel a žalobu zamítl. Žalobci se domnívají, že takovýmto postupem byla jejich ústavně zaručená práva na soudní ochranu porušena. Žalobci poukázali na to, že judikatura i odborná literatura se shodují v tom, že imise přesahující míru stanovenou právním předpisem jdou vždy nad míru přiměřenou poměrům. Někdy, vzhledem k povaze imisí a místu, v němž k nim dochází, může být nepřiměřeným obtěžováním i míra imisí nižší. Z uvedeného dle žalobců plyne, že kromě objektivního zjišťování se také přihlíží

ke konkrétní situaci žalobců a podmínkám provozu, z něhož rušení vychází. Jde-li o provoz úředně schválený, respektují se účinky provozu obvyklé v podobných zařízeních na podobných místech. Tuto skutečnost žalobci respektují, když za rušení přesahující míru přiměřenou poměrům označují pouze hlukovou zátěž, která přesahuje limity stanovené příslušnými právními předpisy, včetně korekce pro okolí hlavních komunikací, kde je hluk z těchto komunikací převažující. Soud I. stupně však za přiměřený poměrům prohlásil stav, který se přiči zákonnému zákazu a poskytl tak ochranu tomu, kdo zákon porušuje proti tomu, jehož zákonem chráněná práva jsou porušována. Dle žalobců však skutečnost, že náprava protiprávního stavu je obtížná nebo může trvat delší dobu, nemůže vést k závěru, že rozsudek, kterým bude uloženo rušiteli zdržet se jednání, jež vede k protiprávnímu stavu, nelze vykonat. Navíc za situace, kdy soud vůbec nezjišťoval žádné skutečnosti, o které by své úvahy o nereálnosti požadavku žalobců opřel. Převzal toliko tvrzení žalovaného o tom, že jediným možným řešením je vybudování tzv. „Pražského okruhu“, kterým by byla doprava z ulice 5.května svedena jinam. K tomu žalobci uvedli, že je obecně známou skutečností že nejen v Praze, ale i dalších obcích existují a jsou budována protihluková opatření. Navíc žalobci odbornými studii doložili, jakým způsobem lze dosáhnout omezení hlukové zátěže v dané lokalitě. Tato skutečnost nebyla ostatně ani vyvrácena důkazem, který předložil žalovaný – tj. odborným vyjádřením Ing. Josefa Nováka, CSc. Žalobci nesouhlasili ani se závěrem soudu I. stupně o tom, že není zřejmé, jakým způsobem by se rozsudek, v případě vyhovění žalobě, vykonával. Dle jejich mínění se jedná o typický případ výkonu rozhodnutí ukládající tzv. „jinou povinnost“, mezi níž nepochybně patří i povinnost zdržet se určitého jednání. K výkonu takového rozhodnutí existuje bohatá judikatura, která dává dostatečný návod, jak v takovýchto případech postupovat. Rovněž argumentaci soudu, že opatření ke snížení hluku jsou závislá na rozhodnutí správních orgánů, považovali žalobci za zcela lichou, stejně tak jako argumentaci, že žalovaný je sice vlastníkem, nikoli však provozovatelem předmětné komunikace a nemůže do provozu na ní účinně zasahovat. Dle žalobců je na žalovaném jako vlastníku pozemku, z něhož imise pronikají, aby jejich pronikání na sousední pozemek zabránil. Je zcela na něm, aby si případně obstaral potřebná povolení. Pokud soud ze skutečnosti, že žalovaný není provozovatelem komunikace dovozoval nedostatek pasivní legitimace na jeho straně, pak ani tento závěr není správný. Existuje judikatura jak Nejvyššího soudu ČR, tak Nejvyššího správního soudu, která tuto otázku řeší, a to tak, že tím, kdo vlastníkům sousedních nemovitostí odpovídá za překročení zákonem stanovených limitů hluku podle zák.č. 258/2000 Sb., je vlastník pozemní komunikace. Dle žalobců byly v řízení prokázány veškeré skutečnosti svědčící pro vyhovění žalobě. Domáhali se proto, aby odvolací soud napadený rozsudek soudu I. stupně změnil tak, že žalobě bude v celém rozsahu vyhověno.

Žalovaný ve vyjádření k odvolání žalobců především polemizoval s odůvodněním napadeného rozhodnutí, když tvrdil, že v řízení nikdy explicitně nevyjádřil svůj souhlas se znaleckými expertizami předkládanými žalobci a nepotvrdil svůj výslovný a jednoznačný souhlas s žalobním popisem. Soud I. stupně tak neměl podklady pro závěr, že v tomto směru jsou tvrzení účastníků shodná. Nemohl tak učinit skutková zjištění dle ust. § 120 odst. 4 o.s.ř. Dle žalovaného se však jedná o drobný nedostatek, který neměl jinak vliv na správnost rozhodnutí samého. Žalovaný dále poukazoval na to, že žalobci neunesli své důkazní břemeno, neboť žalobu opřeli o expertízy, které se časově neshodují s dobou rozhodnutí soudu I. stupně. Žalovaný se domníval, že důkazy ohledně hlukových imisí měly být aktualizovány, což se však v daném případě nestalo. Poukázal rovněž na to, že žalobci se touto žalobou hromadně domáhají po žalovaném jednání, specifikovaného v žalobním petitu. Dle jeho mínění tak dochází k neakceptovatelné situaci, v jejímž rámci se jeví sporným, zda oprávněně hromadně využívají použitého právního titulu k naplnění své aktivní legitimace.

Poukázal na to, že dle judikatury může žalobce k obraně svého porušeného práva použít titulu opírajícího se o ustanovení § 127 odst.1 obč. zák. jen v té části, která se ho bezprostředně dotýká a nemůže bez dalšího uplatňovat práva třetích osob. Žalovaný se domníval, že v daném řízení by proto bylo procesně čistším podat individuální žaloby. Dále žalovaný polemizoval s argumentací žalobců ohledně pasivní legitimace v souvislosti s rozhodnutím Nejvyššího správního soudu ze dne 15.3.2007, sp.zn. I As 7/2006. Uvedl, že daným rozhodnutím nebyla prvoplánově řešena problematika hlukové zátěže, ale otázka aplikace ust. § 31 zák.č. 285/2000 Sb., eventuelně naplnění formálních náležitostí žádosti ve smyslu citovaného zákonného ustanovení. Navíc dle žalovaného toto rozhodnutí zcela ignoruje již platnou komunitární úpravu, na kterou žalovaný upozorňoval již ve svém vyjádření ze dne 15.11. 2006. Žalovaný se domnívá, že vnitrostátní úprava provedená zák.č. 285/2000 Sb. se ocitá vně prostoru vymezeného členským státním pro boj s enormní hlukovou zátěží, a to konkrétně Směrnicí Evropského parlamentu a Rady ze dne 25.6.2002, č. 2002/49/ES (dále jen Směrnice). Žalovaný dále akcentoval, že si pro svou potřebu nechal zpracovat odborné posouzení žaloby Ing. Josefem Novákem, CSc., o něž opřel i svou argumentaci v dané věci. Toto odborné posouzení, dle jeho názoru, jednoznačně definuje složitost projednávané problematiky, která je reflektována obsahem zmiňované Směrnice. Na základě tohoto odborného posouzení lze zcela jednoznačně uzavřít, že stávající velmi komplikovaný systém vztahů a historických determinací nelze v oblasti ulice 5. května řešit pouhým soudním rozhodnutím, které by v konečném důsledku zavedlo cílové řešení do slepé uličky. Dle žalovaného je zřejmé, že řešení, které musí být přijato, musí být řešením strategickým a jakákoli dílčí řešení jsou pouze platonickými. V této souvislosti poukázal i na to, že situace v okolí ulice 5. května vyhovuje podmínkám pro přiznání korekce na starou hlukovou zátěž. Za dané situace se žalovaný domnívá, že jediným možným finálním řešením je toliko koncepční dobudování již existujících studií a realizace Pražského městského okruhu. Jinak rozsudek soudu I. stupně považoval žalovaný za zcela správný, a proto navrhl jeho potvrzení.

Žalobci ve stanovisku k vyjádření žalovaného uvedli, že z části je v něm užitá argumentace k předmětu sporu nejasná a z části pak jde zcela mimo rámec projednávané věci. Měli za to, že žádné z tvrzení žalovaného nepotvrzuje správnost napadeného rozsudku a tak ani nevyvrací opodstatněnost odvolání žalobců a správnost jejich odvolacího návrhu.

Žalovaný na podporu své argumentace k nutnosti řešit otázku hlukové zátěže v žalobou dotčené oblasti komplexně v rámci vybudování Pražského městského okruhu, snesenou ve vyjádření k odvolání, toto doplnil odborným posouzením hlukové zátěže zpracovaným firmou Akustika Praha, s.r.o., která se zabývá problematikou nadlimitní hlukové zátěže a která bude pro žalovaného zpracovávat strategické hlukové mapy v souladu se Směrnicí Evropského parlamentu. Dle žalovaného z tohoto odborného posouzení jednoznačně plyne, že žalobci se domáhají podanou žalobou zcela nereálných plnění, která jsou navíc ekonomicky značně náročná a svými obstrukcemi maří realizaci již navržených opatření, jimiž by došlo k odlehčení komunikace 5. května od dopravní zátěže (vybudování sjezdových ramp) a maří též záměr vybudovat protihlukovou stěnu ve výši 8 m a délce 800 m. Dle žalovaného by realizací obou uvedených opatření došlo ke snížení hlukové zátěže v dané lokalitě až o 17 dB. Žalovaný tímto posudkem měl v úmyslu deklarovat, že problematice nadlimitní hlukové zátěže je z jeho strany věnována patřičná pozornost a tato otázka je též koncepčně řešena v návaznosti na dopravní problematiku celého města (budování městského okruhu). Za této situace žalovaný znovu akcentoval, že požadavek, aby vlastník nebyl jinými rušen při výkonu svých práv, nelze prosazovat do krajnosti, a proto zákon dává v určitých případech k zásahům do vlastnického práva svolení.

Odvolací soud dle ust. § 213 odst. 4 ve spojení s ust. § 205a odst. 1 písm. f) občanského soudního řádu (dále jen o.s.ř.) doplnil dokazování a poté dle ust. § 212, § 212a odst. 1, 5) o.s.ř. přezkoumal napadený rozsudek soudu I. stupně a dospěl k závěru, že odvolání žalobců je důvodné.

Z rozhodnutí Hygienické stanice hl.m. Prahy ze dne 27.11.2007, č.j. ÚPL/5960/80819/07, které nabylo právní moci dne 15.12.2007 bylo zjištěno, že tímto rozhodnutím příspěvkové organizaci hl.m. Prahy – Technické správě komunikací Hlavního města Prahy (dále jen TSK) bylo povoleno provozování zdroje hluku – pozemní komunikace ulice 5. května v úseku Sdružení – Jižní spojka s hodnotou akustického tlaku 76 dB ve dne a 66 dB v noci v ekvivalentní hodnotě, a to na dobu časově omezenou do 31.12.2012. Z odůvodnění tohoto rozhodnutí bylo zjištěno, že v listopadu 2006 podala TSK žádost o vydání časově omezeného povolení překročení hladin hluku provozu na osmi komunikacích, mimo jiné též na ulici 5. května. Z důvodu procesní ekonomie pak požádala o vyčlenění této komunikace z celkové žádosti. Hygienická stanice hl.m. Prahy vycházela ze zjištění, že ulice 5. května je komunikací se šesti jízdními pruhy a dělicím středovým pásem, silně zatíženou dopravou. V úseku Vyskočilova - Michelská jsou směrem do centra chráněné objekty v ulici Pod Dálnicí a Na Nivách, ve směru z centra v ulici Bítovská a Jihlavská. Na fasádách nejbližších chráněných objektů se pohybují ekvivalentní hladiny akustického tlaku podle výpočtové akustické mapy automobilové dopravy v Praze 2005 do 73 dB v denní době a do 66 dB v noční době. V dané lokalitě, v těsném sousedství komunikace 5. května, je exponováno hlukem překračujícím hygienický limit pro starou hlukovou zátěž 1121 obyvatel ve 40 chráněných objektech. K omezení hlučnosti v dané lokalitě byla provedena organizační opatření, a to 1) vyloučení provozu nákladní dopravy nad 6 tun, 2) instalace fotoradarů ke kontrole omezení rychlosti na 80 km/hod. Tím byly vyčerpány organizační možnosti řešení hlukové zátěže, neboť omezení rychlosti na 70 Km/hod. přinese snížení hluku o 1dB a další omezení rychlosti je již bez efektu. Byla proto navržena opatření technická, a to 1) vybudování protihlukové clony v úseku podél ulic Jihlavská a Bítovská v délce 820 metrů a výšce 8 metrů, která by měla být realizována v roce 2010 a sníží hlukovou hladinu o 4 – 6 dB, 2) úprava okenních konstrukcí, která bude realizována v roce 2011. Navrženými opatřeními dojde ke snížení hlukových imisí tak, že hladiny hluku ve vnitřních chráněných prostorech nepřekročí hygienický limit 45/35 dB (den /noc) v ekvivalentní hladině. Hygienická stanice hl.m. Prahy dále vycházela ze zjištění, že v roce 2005 bylo ve venkovním prostoru stavby Bítovská 1221/30 naměřena denní hodnota akustického tlaku 64,5 dB (s odchylkou ± 2,0 dB) a v roce 2007 61,9 dB. V noční době pak na stejném objektu byla zaznamenána hodnota v roce 2005 61,0 dB (se stejnou odchylkou uvedenou výše) a v roce 2007 51,9 dB.

Ani po takto doplněném dokazování nebyla zpochybněna správnost skutkových zjištění soudu I. stupně o tom, že v lokalitě, která je předmětem sporu jsou překračovány zákonem stanovené limity imisí hluku, se jedná o stav dlouhodobý, setrvalý a nijak výrazně se nemění, ani po přijetí některých organizačních opatření uvedených v rozhodnutí Hygienické stanice hl.m. Prahy ze dne 27.11.2007.

V této souvislosti odvolací soud považuje za potřebné zabývat se argumentací žalovaného uvedenou v první polovině jeho vyjádření, které je dle svého obsahu spíše odvoláním proti rozsudku, než vyjádřením k odvolání, neboť žalovaný polemizuje především s postupem soudu při provádění dokazování a s jeho závěry, které na jeho základě učinil, polemizuje též i s jeho právními závěry ohledně aktivní i pasivní legitimace účastníků.

Odvolací soud považuje za zcela nepřipadnou argumentaci žalovaného, že soud vycházel při zjištění existence obtěžování žalobců imisemi hluku z listinných důkazů (odborných posudků) zpracovaných v období podstatně předcházející rozhodnutí soudu I. stupně, žalobci sami nenavrhli jejich aktualizaci a soud ji neprovedl z vlastní iniciativy, z níž pak žalovaný dovozuje, že žalobci neunesli své důkazní břemeno.

Žalobci předložili celkem 4 odborné posudky, které byly zpracovány v letech 2001, 2002 a 2005. Ve všech těchto posudcích byla hladina hlukové zátěže zjištěna ve stejné úrovni se zanedbatelnými odchylkami a odpovídá i hlukové hladině naměřené v souvislosti s rozhodnutím o povolení výjimky pro TSK v roce 2007. V řízení před soudem I. stupně nebylo žádným z účastníků tvrzeno, že by v ulici 5. května (dále jen předmětná komunikace), či v jejím bezprostředním okolí byla provedena nějaká opatření, která by zásadním způsobem ovlivnila imise hluku, jejichž zdrojem je tato komunikace. Ani obrana žalovaného na tomto tvrzení založena nebyla. Naopak ten svou obranu založil právě na tvrzení, že žádná taková opatření nejsou v dané lokalitě realizovatelná a že je třeba vyčkat ulehčení komunikace od dopravní zátěže jejím svedením na plánovaný Městský okruh. Soud I. stupně za situace, kdy žádný z účastníků nenavrhoval provedení soudního znaleckého zkoumání hladiny hluku v chráněných objektech dotčených žalobou ani aktualizaci žalobci předložených posudků, postupoval správně, jestliže z vlastní iniciativy (§ 120 odst. 3 o.s.ř.) nenařídil důkaz novým znaleckým posudkem ani aktualizaci posudků předložených žalobci. Provedení takového posudku by bylo zcela nadbytečné a nevhodné, když ze všech okolností a v podstatě i tvrzení obou sporných stran bylo zřejmé, že k žádné změně nedošlo. Žalobci tak nepochybně v tomto směru unesli své důkazní břemeno a prokázali, že naměřené hodnoty hluku na chráněných objektech v dané lokalitě výrazně překračují zákonem stanovené hygienické limity a že zdrojem tohoto hluku je právě provoz na ulici 5. května. Žalovaný nečinil sporným, že tato komunikace je v jeho vlastnictví.

Pokud jde o rozhodnutí Hygienické stanice hl.m. Prahy ze dne 27.11.2007, má pro toto řízení význam jen z hlediska důkazu podporujícího správnost skutkových zjištění soudu I. stupně ohledně imisí hluku tak, jak bylo uvedeno již shora. A s ohledem na navrhované řešení, která byla východiskem, pro povolení výjimky provozovat předmětnou komunikaci za překročení zákonem stanovené hodnoty akustického tlaku, jako důkaz, který zpochybňuje správnost obrany žalovaného, že odstranění obtěžování žalobců imisemi hluku nelze dosáhnout jinak, než snížením rychlosti na předmětné komunikaci, která je jejich zdrojem a následně svedením dopravy mimo tuto komunikaci. Jinak výrok tohoto rozhodnutí je závazný jen pro účastníky tam uvedené. Je výjimkou ze zákona č. 258/2000 Sb. a pro Technickou správu komunikací hl.m. Prahy má význam zejména v tom, že příslušnými správními orgány, do jejichž kompetence patří sledovat zachování zákonem stanovených hygienických norem hluku, nemůže být po dobu platnosti této výjimky za překročení hlukových limitů nijak sankcionována, pokud nepřesáhnou hodnotu v tomto povolení stanovenou. Na právo žalobců domáhat se ochrany svého vlastnictví proti imisím hluku však žádný vliv nemá.

Částečně lze souhlasit i s právním posouzením věci soudem I. stupně, a to především v otázce věcné aktivní a pasivní legitimace v tomto sporu. I když tuto otázku soudu I. stupně explicitně v odůvodnění rozsudku neřeší, z kontextu důvodů, pro které žalobu zamítl, je třeba dovodit, že na straně všech žalobců shledal aktivní legitimaci k podání této žaloby. Tento závěr považuje odvolací soud za správný. U všech žalobců – fyzických osob a právnické osoby [redacted] je věcná aktivní legitimace nesporná, neboť bylo prokázáno, že ke dni rozhodnutí soudu I. stupně existovaly, měly plnou způsobilost k právním úkonům a byly vlastníky jednotlivých

bytových jednotek v domech v žalobě označených a spoluvlastníky, případně výlučnými vlastníky, společných částí těchto domů, včetně pozemků (bylo doloženo výpisy z katastru nemovitostí). Jako vlastníci se tak mohou domáhat ochrany svého vlastnického práva dle ust. § 126 obč. zák. tím, že jejich sousedu dle ust. § 127 obč. zák. bude uloženo zdržet se takového chování, které je zdrojem nepřipustného zásahu do jejich vlastnického práva. Pokud jde o žalobce označené jako „Společenství vlastníků“ s dalším upřesněním v jednotlivých případech, jedná se o právnické osoby, které jsou dle ust. § 9 odst. 1 zák. č. 72/1994 Sb. o vlastnictví bytů, způsobilé vykonávat práva a zavazovat se pouze ve věcech spojených se správou, provozem a opravami společných částí domu, popřípadě vykonávat činnosti v rozsahu tohoto zákona a činnosti související s provozováním společných částí domu, které slouží i jiným fyzickým nebo právnickým osobám. Společenství může nabývat věci, práva, jiné majetkové hodnoty, byty nebo nebytové prostory pouze k účelům uvedeným ve větě první. Ze zákona se členy tohoto „Společenství vlastníků“ stávají všichni vlastníci bytových jednotek a společných částí domu. Členství vzniká a zaniká současně s převodem nebo přechodem vlastnictví jednotky. Ohledně subjektivity „Společenství vlastníků“ soudní praxe zastává názor, že společenství vlastníků jednotek má ze zákona o vlastnictví bytů omezenou právní subjektivitu a způsobilost k právním úkonům. Hranice této způsobilosti jsou však v každém konkrétním případě dány pouze a právě tím, zda určitým právním úkonem vykonává společenství správu domu či nikoliv. Z ust. § 9 odst. 1 zákona o vlastnictví bytů, které obsahuje výše uvedenou zákonnou definici správy domu, se podává, že účelem tohoto zákona je umožnit společenství vlastníků jednotek řádný výkon správy domu v širším smyslu. Ta proto zahrnuje i výkon práv a povinností ve věcech spojených se správou domu v užším smyslu, provozem a opravami společných částí domu. Mezi takový výkon práva patří vše, co bude bytovému domu "sloužit" k uspokojení potřeb jeho obyvatel (viz např. rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 8. 10. 2002, č.j. 30Ca 44/2002 - 16). Dle názoru odvolacího soudu lze pod širší definici správy domu zahrnout i tuto žalobu, neboť lze předpokládat, že případná opatření vedoucí k zdržení se obtěžování sousedního vlastníka imisemi hluku, se dotknou společných částí domů a pozemků, jejichž správu vykonává právě „Společenství vlastníků“. V této souvislosti odvolací soud podotýká, že považuje námitku žalovaného, že každý jednotlivý vlastník měl podat žalobu samostatně, za zcela nevýznamnou. Občanský soudní řád ve sporném řízení dává právo nakládat s žalobou jen žalobci samému. Je tedy na jeho uvážení, za situace, kdy je mu známo, že žaloby založené na shodných skutkových tvrzeních a dokládané týmiž důkazy, budou podávat i další subjekty, zda žalobu podá samostatně, nebo zda tuto podá spolu s dalšími žalobci. Navíc takovéto řešení se z hlediska procesní ekonomie jeví jako hospodárné, a to především z hlediska časového, nákladů na provádění důkazů, nákladů účastníků, a pod.

Pasivní legitimace žalovaného je rovněž nesporná, neboť je vlastníkem komunikace, která je zdrojem hluku. Na této skutečnosti nemění nic ani to, že není jejím správcem. To znamená pouze tolik, že ve výkonu svého vlastnického práva je ve veřejném zájmu omezen. Volnost jeho rozhodnutí o způsobu užívání komunikace je omezena rozhodnutím správního orgánu, do jehož kompetence správa komunikace náleží. Jedná se o situaci obdobnou, jako když jakýkoli vlastník hodlá svou nemovitost zásadním způsobem přestavět nebo renovovat a je ve svém záměru limitován udělením stavebního povolení. Navíc povinnost zajistit, aby hluk nepřekračoval hygienické limity je vlastníku komunikace, případně jejímu správci explicitně uložena ust. § 30 zák.č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví. V odstavci prvním tohoto zákona je stanoveno, že osoba, která používá, popřípadě provozuje stroje a zařízení, které jsou zdrojem hluku nebo vibrací, provozovatel letiště, **vlastník**, popřípadě správce **pozemní komunikace**, vlastník dráhy a provozovatel dalších objektů, jejichž provozem vzniká hluk, **povinna technickými, organizačními**

a dalšími opatřeními v rozsahu stanoveném tímto zákonem a prováděcím právním předpisem zajistit, aby hluk nepřekračoval hygienické limity upravené prováděcím právním předpisem pro chráněný venkovní prostor, chráněné vnitřní prostory staveb a chráněné venkovní prostory staveb a aby bylo zabráněno nadlimitnímu přenosu vibrací na fyzické osoby. Nejvyšší správní soud ve svém rozhodnutí ze dne 15.3.2007, sp.zn. 1 As 7/2006 konstatoval, že tato veřejnoprávní norma výslovně povinnost zabránit překračování hygienických limitů hluku ukládá vlastníku či správci komunikace, nikoli jejímu konkrétnímu uživateli, tj. vlastníku vozidla po ní jedoucího, i když zdrojem hluku je právě provoz na komunikaci, nikoli komunikace sama. Toto rozhodnutí není nijak průlomové, nýbrž je souladné i se stávající judikaturou Nejvyššího soudu ČR. Podle odstavce třetího tohoto ustanovení se chráněným venkovním prostorem staveb se rozumí prostor do 2 m okolo bytových domů, rodinných domů, staveb pro školní a předškolní výchovu a pro zdravotní a sociální účely, jakož i funkčně obdobných staveb. Chráněným vnitřním prostorem staveb se rozumí obytné a pobytové místnosti, s výjimkou místností ve stavbách pro individuální rekreaci a ve stavbách pro výrobu a skladování.

Z citovaných zákonných ustanovení plyne, že vlastník staveb a pozemků k nim přiléhajících, které odpovídají definici ust. § 30 odst. 3 zák. č.285/2000 Sb. se může domáhat na vlastníku komunikace, s níž chráněné stavby bezprostředně sousedí nejen náhrady případných škod vzniklých v důsledku porušení zákonné povinnosti uložené ust. § 30 odst. 1 tohoto zákona. Nýbrž v případě, že vlastník komunikace, která je zdrojem nadlimitní hlukové zátěže neplní své povinnosti a vykonává vlastnické právo na úkor svých sousedů, se může domáhat ochrany svého vlastnického práva i negatorní žalobou, tj. žalobou na řešení sousedských sporů dle ust. § 127 odst. 1 obč. zák.

Soud I. stupně správně uzavřel, že uvedené zákonné ustanovení zakazující nadměrné obtěžování hlukem směřuje k pasivitě původce obtěžování, nikoli k jeho aktivní činnosti. Jestliže žalobci žalobním petitem žádají, aby se žalovaný zdržel rušení hlukem pocházejícím z provozu na komunikaci 5.května v Praze 4 v úseku mezi ulicemi Vyskočilova a Michelská tak, aby hodnota ekvivalentní hladiny akustického tlaku pro chráněné vnitřní prostory tam specifikovaných staveb v denní době nepřekračovala 45dB a v noční době 35dB a pro chráněné venkovní prostory staveb v denní době 60dB a noční době 50dB, nepřekračují tímto návrhem meze ochrany dané tímto zákonným ustanovením a správně shledal námitku žalovaného, že žaloba fakticky směřuje k jeho aktivnímu jednání, nedůvodnou.

Správně se vypořádal i s námitkou promlčení vznesenou žalovaným.

Podle ust. § 127 odst. 1 obč. zák. se vlastník věci musí zdržet všeho, čím by nad míru přiměřenou poměrům obtěžoval jiného nebo čím by vážně ohrožoval výkon jeho práv. Proto zejména nesmí ohrozit sousedovu stavbu nebo pozemek úpravami pozemku nebo úpravami stavby na něm zřízené bez toho, že by učinil dostatečné opatření na upevnění stavby nebo pozemku, nesmí nad míru přiměřenou poměrům obtěžovat sousedy hlukem, prachem, popílkem, kouřem, plyny, parami, pachy, pevnými a tekutými odpady, světlem, stíněním a vibracemi, nesmí nechat chovaná zvířata vnikat na sousedící pozemek a nešetřně, popřípadě v nevhodné roční době odstraňovat ze své půdy kořeny stromu nebo odstraňovat větve stromu přesahující na jeho pozemek.

Soudní judikatura standardně zastává stanovisko, že v ust. § 127 odst. 1 obč. zák. jsou upraveny dvě skutkové podstaty - obtěžování jiného a vážné ohrožení výkonu jeho práv. Obtěžování je právně významné jen v případě, že je "nad míru přiměřenou poměrům",

zatímco pokud by v důsledku imise došlo k vážnému ohrožení výkonu práva, je otázka míry přiměřené poměrům bez významu. Rozdíl mezi ohrožením výkonu práva a obtěžováním jiného spočívá v tom, že ohrožování se týká přímo výkonu práv chráněného subjektu anebo dokonce jejich existence. Obtěžování vlastního výkonu práva nebrání, ale činí jej obtížným nebo nepříjemným. Pokud v důsledku jednání vlastníka dochází k vážnému ohrožení vlastnického práva jiného, spočívajícího v poškozování věci, jde o neoprávněný zásah podle § 127 odst. 1 obč. zák. bez ohledu na to, zda tento zásah překračuje míru přiměřenou poměrům (viz např. rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 3. března 2004, sp. zn. 22Cdo 1935/2003).

Ustanovení § 127 obč. zák. je obecným vyjádřením omezení vlastnického práva, v jehož mezích musí soud zkoumat, zda a jakým způsobem bylo do práva žalobce zasazeno a bylo-li zasazeno, zda míra, kterou se tak stalo, je poměrům nepřiměřená. Rozsah dokazování a jeho směr je dán především vylíčením rozhodných skutečností v žalobě, jakož i žalobním petitem, v němž musí žalobce uvést, jakého konkrétního jednání se má žalovaný zdržet. Je pak věcí soudu, aby po provedeném dokazování uvážil, zda se tak stalo nad míru přiměřenou poměrům a zda žalobcem požadovaná ochrana, daná žalobním žádáním (petitem), je účinným prostředkem takové ochrany.

Soud I. stupně pak následně zvažoval, zda prokazatelný zásah do vlastnického práva žalobců imisemi hluku, jejichž zdrojem je provoz na předmětné komunikaci, je obtěžuje nad míru přiměřenou poměrům a zda žalobou žádaná ochrana je účinným prostředkem ochrany proti takovému zásahu.

S jeho závěry, které jej vedly k následnému zamítnutí žaloby nelze souhlasit.

Je obecně známou skutečností, že umístění komunikace 5. května do oblasti hustě zastavěné objekty určenými převážně k bydlení, je důsledkem nesprávného politického rozhodnutí předchozího režimu, které žalovaný nijak nemohl ovlivnit a byl fakticky nucen při nabytí vlastnictví této komunikace toto převzít i s jeho negativními dopady. Je také obecně známou skutečností, že ulice 5. května je páteří komunikací celého dopravního systému hl.m. Prahy a je ve veřejném zájmu, aby nadále byla provozována. Tyto skutečnosti však žalovaného jako vlastníka nezbuývají odpovědnosti vykonávat své vlastnické právo tak, aby neohrožoval výkon vlastnického práva svého souseda, zejména když mu to ukládá i norma veřejného práva, kterou je zák.č. 258/2000 Sb. o ochraně veřejného zdraví. Je nepochybné, že to nejsou jen žalobci sami, kdo je obtěžován hlukem, jehož zdrojem je právě provoz na předmětné komunikaci. Nelze však z tohoto důvodu na žalobcích spravedlivě požadovat, aby nadále obtěžování hlukem pasivně snášeli. V řízení bylo prokázáno, že žalobci jsou dlouhodobě obtěžováni hlukem, jehož zdrojem je provoz na předmětné komunikaci, a to takové intenzity, která mnohonásobně překračuje i hygienické limity stanovené pro starou hlukovou zátěž. To ostatně potvrdilo i rozhodnutí Hygienické stanice hl.m. Prahy ze dne 27.11.2007, kterým byla TSK hl.m. Prahy povolena výjimka k provozování předmětné komunikace s překročením stanovených hladin hluku. Obtěžování imisemi hluku, které v denní době překračují stanovenou hladinu pro starou hlukovou zátěž o 30dB a v noční době až o 25 dB (pro novou ještě zhruba o pět decibelů více), je třeba nepochybně považovat za obtěžování nad míru přiměřenou poměrům. Zejména když je obecně známou skutečností, že na obdobných komunikacích jako je ulice 5.května jsou nejen v Praze, ale i v jiných obcích v České republice realizována protihluková opatření, která zátěž imisemi hluku z provozu na těchto komunikacích omezují tak, že vyhovuje zákonem stanoveným hygienickým limitům. Odvolací soud nesouhlasí se závěrem soudu I. stupně, že žalovaný

se nechová zcela pasivně při řešení tohoto problému a připravuje řešení, které však nelze očekávat v horizontu blízké budoucnosti a do té doby jsou žalobci povinni obtěžování hlukem strpět. Tento závěr vychází z argumentace žalovaného, na němž založil celou svou obranu a kterou soud I. stupně přijal za vlastní. Dle odvolacího soudu není úplně pravdivé ani tvrzení, že žalovaný se k řešení hlukové zátěže v dané lokalitě nechová pasivně. Jeho aktivita se začala projevovat až v souvislosti s opakovanými žalobami těmito imisemi dotčených obyvatel, zejména pak v souvislosti s touto žalobou (viz časová souslednost s žádostí o udělení výjimky TSK pro nadlimitní hlukový provoz této komunikace). Žalovaný se po celou dobu řízení, a to i v řízení odvolacím, snažil soud přesvědčit o tom, že zdržení se nadměrných imisí hluku způsobovaných provozem na předmětné komunikaci nelze dosáhnout jinak, než omezením provozu na této komunikaci, ať již snížením rychlosti na této komunikaci či následně svedením dopravy mimo ni na vybudovaný Městský okruh, a to i přes to, že odbornými posudky, jimiž žalobci doložili nadměrné obtěžování hlukem, byly nabídnuty i jiné možnosti řešení a tyto na podporu své argumentace uváděli od počátku i v žalobě. Žalovaný má nepochybně pravdu v tom, že zejména svedení dopravy mimo předmětnou komunikaci je řešením do budoucna komplexním a samozřejmě také finančně nejnákladnějším. Avšak s ohledem na překážky při řešení vlastnických vztahů a vlastního záměru vedení trasy Městského okruhu, což jsou skutečnosti obecně známé, se jedná o řešení až příliš vzdálené. Jak již bylo výše řečeno, nelze na žalobcích spravedlivě požadovat, aby dalších dvacet a možná více let snášeli nadměrnou hlukovou zátěž, jejímž zdrojem je předmětná komunikace a smířili se tak nejen s postupnou ztrátou hodnoty svého vlastnictví, ale, a to především, s negativními dopady na své zdraví. Do budoucna nelze očekávat, že by provoz na této komunikaci sám od sebe slábl. Naopak, s ohledem na výstavbu nových administrativních a obchodních komplexů v dané lokalitě, nebo bezprostředně na ni navazující a rozšiřování logistického parku v oblasti mezi hranicemi Prahy a Příhonicemi a v tomto směru též budovanými satelitními sídlišti, lze spíše očekávat nárůst dopravního zatížení předmětné komunikace nejen osobní, ale i nákladní dopravou. V odvolacím řízení pak dokonce vyšlo najevo, že obrana žalovaného tak, jak byla popsána shora, je v současné době zcela lichá, neboť organizační opatření (snížení rychlosti na předmětné komunikaci a zákaz vjezdu vybraných vozidel) již byla vyčerpána a je tedy nezbytné přistoupit k jiným řešením. Z rozhodnutí Hygienické stanice hl.m. Prahy ze dne 27.11.2007 pak plyne, že se v podstatě jedná o technická opatření, která byla navrhována v odborných posudcích a která uváděli jako možná řešení i žalobci.

Obvodní soud argumentoval i tím, že požadavek žalobců vyjádřený žalobním petitem není reálný a výkon takového rozhodnutí by byl velmi problematický. Tato argumentace soudu I. stupně je však zcela nesprávná. Jak již bylo výše uvedeno požadavek žalobců, aby se žalovaný zdržel nadměrného obtěžování konkrétně vymezeného okruhu žalobců hlukem pocházejícím z konkrétně uvedeného zdroje a přesně vymezené lokality i přesně stanovené hranice tohoto hluku pro denní a noční dobu je zcela určitý a v řízení bylo prokázáno, že je i splnitelný. Pro výkon takového rozhodnutí občanský soudní řád ve své části šesté má speciální ustanovení § 351, podle něhož se splnění uložené povinnosti vynucuje opakovaným ukládáním pokut. V rámci nařízení výkonu rozhodnutí se soud musí zabývat tím, zda žalovaný ke splnění vynucované povinnosti použil odpovídající prostředky nebo opatření tak, aby jimi bylo dosaženo splnění této povinnosti, přičemž tyto hodnotí i z hlediska přiměřenosti finančního zatížení žalovaného.

Z výše uvedeného plyne, že obvodní soud se v napadeném rozhodnutí zabýval skutečnostmi, které budou případně zkoumány až v řízení o výkonu rozhodnutí,

a to za situace, kdy k uvedeným skutečnostem neprovedl žádné důkazy a své úvahy tak neměl o co opřít.

V této souvislosti odvolací soud podotýká, že dle ustálené soudní judikatury nelze žalobou dle ust. § 127 odst. 1 obč. zák. žádat, aby soud uložil žalovanému konkrétní způsob, který má použít k odstranění závadného stavu. Toto je zcela na uvážení žalovaného, jenž je limitován jen tím, že jím použité řešení musí odstranit závadný stav v čase stanoveném soudním rozhodnutím. Žalobci proto nemohou na základě tohoto rozsudku na žalovaném požadovat například svedení komunikace v přesně vymezené oblasti do podzemního tunelu nebo úplné zakrytí předmětné komunikace jiným způsobem či jiná obdobná řešení. Nepochybně své řešení mohou žalovanému předestřít a záleží pak na jeho zvážení, jaký způsob k dosažení pokojného stavu zvolí tak, aby toto řešení bylo současně i ekonomické.

Na základě výše uvedených právní závěrů odvolací soud změnil (§ 220 odst.1 o.s.ř.) napadený rozsudek soudu I. stupně a žalobě vyhověl.

Žalovanému k odstranění závadného stavu, který vede k obtěžování žalobců nad míru přiměřenou poměrům hlukem, jehož zdrojem je předmětná komunikace, stanovil lhůtu jednoho roku. Tuto lhůtu odvolací soud považuje za přiměřenou, neboť ze všech v řízení provedených důkazů plyne, že žalovaný již některé kroky vedoucí k odstranění závadného stavu podniká a sám za reálný časový horizont jejich realizace považuje rok 2010, respektive 2011 (viz rozhodnutí Hygienické stanice hl.m. Prahy z 27.11.2007).

V návaznosti na změnu rozhodnutí o věci samé rozhodl odvolací soud o náhradě nákladů řízení dle ust. § 224 odst. 2 za použití ust. § 142 odst. 1 o.s.ř. a plně úspěšným žalobcům přiznal právo na jejich náhradu.

Ve vztahu k výroku o náhradě nákladů řízení je tento rozsudek současně opravným usnesením, neboť při jeho vyhotovení odvolací soud zjistil, že se při stanovení výše těchto nákladů dopustil početní chyby. Proto postupoval dle ust. § 164 o.s.ř. a tuto zřejmou nesprávnost opravil tak, že do výroku rozsudku uvedl již správnou výši těchto nákladů.

Náklady řízení před soudem I. stupně představují zaplacený soudní poplatek z žaloby ve výši 1.000,-Kč a náklady právního zastoupení advokátem. Výše odměny za právní zastoupení byla stanovena dle § 10 odst. 1 ve spojení s ust. § 17 odst. 2 vyhl.č. 484/2000 Sb. ve znění účinném do 31.8.2006 v paušální výši 5.400,- Kč. Výše náhrady hotových výdajů, která náleží ke každému úkonu právní služby, byla stanovena dle ust. § 13 odst. 3 vyhl.č. 177/1996 Sb. ve znění účinném do 31.8.2006 za dva úkony po 75,- Kč (převzetí zastoupení a žaloba) a ve znění účinném od 1.9.2006 za 6 úkonů ve výši 300,-Kč (replika k vyjádření žalovaného ze dne 15.12.2006, návrh na přistoupení dalšího účastníka do řízení, vyjádření z 28.3.2007 a účast na jednání dne 19.12.2006, 3.4.2007 a 17.4.2007). Právní zástupkyně žalobkyně nedoložila, že je plátcem daně z přidané hodnoty, proto jí soud tuto daň nemohl přiznat. Celková výše náhrady nákladů řízení před soudem I. stupně činí 8.350,- Kč.

Rovněž náklady řízení před soudem II. stupně jsou tvořeny soudním poplatkem z odvolání ve výši 1.000,- Kč a náklady právního zastoupení advokátem. Výše odměny za právní zastoupení byla stanovena dle § 8 ve spojení s ust. § 19a vyhl.č. 484/2000 Sb. ve znění účinném od 1.9.2006 v paušální výši 11.700,- Kč. Výše náhrady hotových výdajů, která náleží ke každému úkonu právní služby, byla stanovena dle ust. § 13 odst. 3 vyhl.č. 177/1996 Sb. ve znění účinném od 1.9.2006 za tři úkony po 300,- Kč (odvolání, replika

k vyjádření žalovaného, účast na jednání dne 30.1.2008). Celková výše náhrady nákladů řízení před soudem II. stupně činí 13.600,- Kč.

Žalobcům byla celkem na náhradě nákladů řízení před soudy obou stupňů přiznána částka 21.950,- Kč.

Poučení: Proti tomuto rozsudku lze u soudu, který rozhodoval v prvním stupni, podat dovolání k Nejvyššímu soudu ČR, a to do dvou měsíců od doručení rozhodnutí odvolacího soudu.

V Praze dne 30. ledna 2008

JUDr. Daniela Benešová, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Orlovská

